

COLLEGEPROGRAMMA

Krachten bundelen

HALVERWEGE

COLLEGEPROGRAMMA

Krachten bundelen

HALVERWEGE

Inleiding 'Anders samenwerken' 3

De vier maatschappelijke opgaven 5

Beleef Zeeland 6

Zichtbaar Zeeland 10

Aantrekkelijk Zeeland 14

Circulaire economie en energietransitie 18

Samenvatting van de opgehaalde tips 22

Gesprekspartners 25

Hoe verder? 27

Bijlage: Stand van zaken met betrekking tot de acties uit het collegeprogramma 28

Inleiding

‘Anders samenwerken’

Bij de vorming van ons coalitieakkoord ‘Krachten Bundelen’ realiseerden we ons dat dat we veel meer met anderen moeten samenwerken in netwerken, omdat we alleen met anderen tot oplossingen kunnen komen voor de maatschappelijke opgaven in Zeeland. In ons coalitieakkoord hebben we dat zo verwoord:

“De inzet in deze bestuursperiode is er op gericht om als Zeeland gericht samen te werken aan maatschappelijke opgaven. [...] Door gericht met andere publieke en private partners samen te werken, kan meer bereikt worden voor Zeeland. Om deze stap naar een Zeeuwse netwerksamenleving te kunnen maken, is een andere bestuursstijl nodig. Gericht op meer samenwerking én meer maatschappelijk resultaat. Provincie Zeeland maakt hier samen met Zeeuwse partners in de komende bestuursperiode werk van. [...] De vorming van een netwerksamenleving vraagt niet alleen om een nieuwe rol en bestuursstijl, maar heeft ook gevolgen voor het samenspel tussen volksvertegenwoordiging, bestuur en provinciale organisatie”.

In deze geest hebben we bij het opstellen van het coalitieakkoord gesprekken gevoerd met tal van stakeholders. We hebben ze een plaats gegeven in het coalitieakkoord, om zo werk te maken van ons speerpunt ‘anders samenwerken’. Vervolgens hebben wij in de begroting 2017 maatschappelijke opgaven geformuleerd. Met de betrokken partners bekijken we steeds hoe we hierin met elkaar kunnen samenwerken. Bijvoorbeeld door anderen zoveel mogelijk overal bij te betrekken en soms zelfs de lead bij andere partijen te leggen. Zo zijn bij de opstelling van de Kustvisie bijvoorbeeld drie partijen uit het veld de trekker geweest van het proces. Ook vanuit Provinciale Staten (PS) zijn stappen gezet in een andere manier van samenwerken. Een nieuwe samenwerkingsvorm vanuit PS is de invoering van de BOB systematiek: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Bij de beeldvormingsbijeenkomsten worden stakeholders uit het

veld uitgenodigd door PS. De oordeelsvorming vindt vervolgens plaats in de commissievergaderingen en de besluitvorming in de maandelijks openbare vergadering van PS. Zowel vanuit PS als vanuit GS werken we zo aan ‘anders samenwerken’.

Halverwege deze coalitieperiode voelden wij de behoefte om opnieuw het gesprek aan te gaan met onze partners. Vooral om antwoord te krijgen op de vraag wat hun ervaringen zijn met de andere werkwijze die we hebben ingevoerd. Wat merken en vinden zij daarvan? Op die manier willen we leren en verbeteringen doorvoeren. We hebben hiervoor vier maatschappelijke opgaven uit de begroting 2017 gekozen. De weergave van de gesprekken en de opbrengsten hieruit vindt u in dit verslag.

De vier maatschappelijke opgaven

- **Beleef Zeeland:** Hoe zorgen we dat Zeeland een provincie is die het waard is om te beleven, vooral ook door toeristen? Omvat onder andere de thema's: *Kustvisie, Gezonde regio, 5 sterren fietsprovincie*.
- **Aantrekkelijk Zeeland:** Hoe zorgen we dat Zeeland een aantrekkelijke woonprovincie is, met goede voorzieningen voor de inwoners? Omvat onder andere het thema: *Leefbaarheidsagenda*.
- **Zichtbaar Zeeland:** Hoe laten we onszelf zien, hoe profileren we Zeeland naar toeristen en bedrijven? Omvat onder andere de thema's: *Land in Zee, Evenementen*.
- **Circulaire economie en energietransitie:** Hoe geven we vorm aan de energietransitie die de uitdaging voor de komende jaren vormt? omvat onder andere de thema's: *Biobased, Strategic Delta Resources*.

Op dinsdag 20 juni 2017 spraken GS samen met stakeholders over deze opgaven. Het college was benieuwd hoe de diverse organisaties, bedrijven en instellingen tegen de eerste helft van de uitvoering van het collegeprogramma 'Krachten Bundelen' aan kijken. Hoe doen we het? Merken ze een andere opstelling, dat meer is gericht op samenwerken? Wat kunnen wij nog beter doen en waar willen anderen ook aan bijdragen? Daarbij zijn de vier maatschappelijke opgaven als uitgangspunt genomen. Na een pitch van de gedeputeerde kwamen onder leiding van studenten van de UCR, het CSW en het Calvin College de gesprekken op gang.

Het doel van de gesprekken met de stakeholders was vooral het ophalen van tips voor de komende twee jaar. Die tips zijn dan ook als apart hoofdstuk opgenomen. Met deze tips gaan we de tweede helft van deze collegeperiode verder vorm geven.

VERLEDEN

DELTA IN EVENWICHT

HEDEN

DELTA BROKKELT AF

TOEKOMST

DELTAWAARDEN HERSTELD

OPKOMST TOERISME:

Toerist, landschap en bevolking in balans

OPKOMST MASSATOERISME:

Scheiding der functies leidt tot monocultuur

ONTWIKKELING

KWALITEITSTOERISME:

Door nieuw synergie tussen toerist, landschap en bevolking is de Delta in een dynamisch evenwicht

Zeeland Kwaliteitskust:

Versterken van de Zeeuwse kust en achterland als drager van identiteit, kwaliteit en aantrekkingskracht

- Symbiose
- Zeeuwse identiteit
- Herstel van kwaliteiten
- Differentiatie en toekomstwaarde

Beleef Zeeland

Vooraf aan de pitch werd een uiteenzetting gegeven van wat er al bereikt is en wat er nog te doen is door gedeputeerde Schonkecht binnen de opgave 'Beleef Zeeland'. Zo is de status van vijf sterren fietsprovincie bereikt en daarmee is dit speerpunt behaald.

We stoppen nu uiteraard niet: de komende twee jaar willen we proberen fietsprovincie nummer 1 te worden. Dat is iets wat we als provincie niet alleen kunnen, maar waar we wel in kunnen bijdragen door het openstellen van bijvoorbeeld een aantal voucherregelingen.

Samen met alle betrokken kustpartijen is de Kustvisie tot stand gebracht. In oktober 2017 zal deze door alle gezamenlijke partijen worden ondertekend en worden uitgevoerd.

Ook de Natuurvisie is afgerond. Er zijn mooie eerste resultaten bereikt in het ondersteunen van toeristische ondernemers en de innovatie van hun bedrijf. Er is ook nog veel te doen.

De Omgevingswet komt eraan. In de nieuwe Omgevingswet ontstaat meer ruimte: ruimte waar je goed mee om moet gaan. Participatie is ook in deze wet een belangrijk thema. De Provincie stelt eind 2018 een Zeeuwse omgevingsvisie op. We gaan samen met partijen proberen Gezond Zeeland op de kaart te zetten. We willen concrete resultaten bereiken met het zichtbaar maken en beleven van de Zeeuwse natuur onder andere door het steeds beter toegankelijk maken van deze natuur. De herstructurering van de haven Breskens heeft prioriteit bij het college zodat daar een recreatief aantrekkelijk gebied ontstaat.

Discussie Beleef Zeeland

In de discussie over Beleef Zeeland is vooral veel gesproken over wat de burger nu concreet merkt van het werk van de Provincie. Daar werd genuanceerd over gedacht. Bij concrete projecten is dat duidelijk. Bijvoorbeeld het voorzieningenniveau voor de recreërende fietser is duidelijk en merkbaar verbeterd. Ook een project als Waterdunen is zeer zichtbaar. Anderzijds is de Provincie ook middenbestuur en wil zij op maatschappelijke uitdagingen verbinden en partijen bij elkaar brengen. Ook dat heeft onmiskenbaar effect, maar zal voor de burger niet altijd direct zichtbaar zijn.

Andere onderwerpen die aan de orde kwamen

- Het belang van het toerisme voor de leefbaarheid. Deze is onmiskenbaar en direct voelbaar in het voorzieningenniveau. Anderzijds vraagt het ook zorgvuldig organiseren en inrichten, bijvoorbeeld in de badplaatsen.

- De uitdaging voor de Provincie om in beleidsvorming en beleidsuitvoering de nadruk te leggen op de lange termijn, toekomstgericht te denken en niet te gaan voor korte termijnwinst.
- De kansen om meer geld te verdienen aan dagjesmensen. Daar zijn mogelijkheden voor, maar deze hebben ook een keerzijde, want gastvrijheid en betaalbaarheid zijn ook veel waard.

De komende twee jaar

Met de Kustvisie hebben partijen een helder toekomstbeeld neergelegd. Nu komt het aan op het daadwerkelijk uitvoeren. Met PS is afgesproken daarbij nadrukkelijk aandacht te besteden aan burgerparticipatie en de toekomst van de badplaatsen. Bij dat laatste hebben vooral ook de gemeenten een belangrijke rol.

Zichtbaar Zeeland

Zeeland heeft van oudsher een sterk toeristisch imago en de laatste jaren is door de Provincie fors geïnvesteerd om dat op peil te houden. De toeristische sector is goed georganiseerd en heeft in VVV Zeeland een sterke marketing- en salesorganisatie. De grote opgave voor de komende periode ligt bij het profiel en het imago van Zeeland als interessante, aantrekkelijke vestigingsregio. Het behoud, de terugkeer en het aantrekken van jongeren, talent, investeerders, ondernemers, inwoners en studenten. Daar moet krachtig op ingezet worden. In veel bedrijven, organisaties en sectoren is er al volop personeelskrachte waarneembaar. Een geschikte kandidaat vinden is niet eenvoudig: de concurrentie is hevig en de kandidaat moet behalve voor het specifieke beroep, ook voor het specifieke bedrijf of die organisatie kiezen en daarnaast voor Zeeland als plek om te leven. Hierbij spelen ook nog andere vestigingsfactoren een rol: van partnerbanen tot aanbod op het vlak van onder meer onderwijs, cultuur en huisvesting. Dat alles vraagt om een stevige (marketing) aanpak op Zeeland als aantrekkelijke vestigingsregio. Dat vraagt om krachtenbundeling. En om een andere, breder/beter renderende inzet van beschikbare middelen en het organiseren van uitvoeringskracht. Daar zetten we nu op in door op diverse terreinen (food, stedelijke aantrekkelijkheid, wind op zee, natuurbranding, evenementen, cultuurhistorie, et cetera) met verschillende partners te werken aan het versterken en op een herkenbaar Zeeuwse manier (Land in Zee merkstijl) uitdragen van het diverse en onderscheidende Zeeuwse aanbod.

Discussie Zichtbaar Zeeland

Rode draad in de discussie is samenwerking en het vestigingsklimaat. Samenwerking tussen de verschillende eilanden en tussen de verschillende initiatieven. Hiermee kan meerwaarde bereikt worden. Het vestigingsklimaat en het vasthouden dan wel laten terugkeren van studenten zijn voor Zeeland uitdagingen. Culturele evenementen kunnen daar een belangrijke rol bij vervullen, het hebben van een vervolgopleiding binnen Zeeland ook. Hoe maak je Zeeland onderscheidend en hoe kun je daarbij gebruik maken van specifieke Zeeuwse elementen zoals eb en vloed?

Andere onderwerpen die aan de orde kwamen

Leefbaarheid, werkgelegenheid, netwerksamenwerking.

De komende twee jaar

Dat alles vraagt om een stevige (marketing)aanpak op *Zeeland als aantrekkelijke vestigingsregio*. Daarbij moeten we de inspanningen en het kapitaal van het Zeeuws DNA en Land in Zee wat we hebben opgebouwd, ook op het vlak van toeristisch imago, benutten. Daarbij werken aan de volgende lagen: Meer iconen in openbare ruimte, arbeidsmarktcampagnes en stimuleren van samenwerkingen tussen mensen en organisaties. Ontmoetingen organiseren. Waar het gaat om Zeeland als vestigingsregio, gaat het vooral om krachtenbundeling. Juist daar is voor Zeeland nog een wereld te winnen. Er is sprake van een versnipperd landschap waar de Provincie op velerlei manieren in investeert, maar waar nog geen duidelijke coördinatie rol is belegd bij een van de (markt)partijen. Daar gaan we stappen in zetten. Met bedrijfsleven en met onderwijsinstellingen. Dit vraagt ook om een andere inzet van beschikbare middelen en het organiseren van uitvoeringskracht.

Aantrekkelijk Zeeland

Hier geldt dat de ketting zo sterk is als de zwakste schakel. Leefbaarheid en daarmee 'Aantrekkelijk Zeeland' heeft kwetsbare schakels, waar we aandacht aan moeten besteden. Zeeland is een fijne provincie om op te groeien maar zou ook de beste provincie moeten zijn om te blijven wonen. Zeeland is een provincie met veel werkgelegenheid, maar de voorzieningen moeten wel aanwezig en bereikbaar blijven. Mensen willen goed en toegankelijk openbaar vervoer: de doelgroep die daarvan gebruik maakt, is echter beperkt. Voor jongeren is het openbaar vervoer essentieel om de school te bereiken. Verbeterpunten zijn de komende tijd de bereikbaarheid van de kleine kernen, verkeersveiligheid, het behouden van goede opleidingen voor Zeeuwse jongeren en het voorkomen van het wegtrekken van Zeeuwse jongeren.

Discussie Aantrekkelijk Zeeland

In de discussie over 'Aantrekkelijk Zeeland' is gesproken over het combineren van culturele evenementen met het verbeteren van het beeld van Zeeland voor hoger opgeleide mensen. Met name die doelgroep trekt weg uit Zeeland. Probeer op high profile evenementen ook het Zeeuwse bedrijfsleven te betrekken. Buiten Zeeland leeft een niet kloppend imago van Zeeland. Probeer dat te doorbreken. Ook bij infrastructuur moet rekening worden gehouden met de Zeeuwse identiteit. Een weg die daarbij als voorbeeld genoemd is, is de Sloeweg die heel mooi is aangelegd. Als goed voorbeeld wordt het initiatief van de Zeeuwse Connectie genoemd waardoor stageplekken en vacatures samen met het etaleren van Zeeland naar buiten worden gebracht. Een ander punt van de discussie ging over de zwakke schakels van de randstad en het gebruiken van de Zeeuwse kracht om Zeeland aan de man brengen bij mensen die Zeeland niet kennen. Een ander probleem waarover is gediscussieerd, is de terugloop van het aantal scholieren.

Andere onderwerpen die aan de orde kwamen

- organisaties/bedrijven (meer) betrekken bij ontwikkelingsvraagstukken
- openbaar vervoer aan deur-tot-deur en het de reizigers zo gemakkelijk mogelijk maken (bijvoorbeeld: één manier om af te rekenen) en breng vernieuwing in de mobiliteitsmix (ga verder dan de haltetaxi)
- veel meer koppelen van ruimtelijke ontwikkelingen met bereikbaarheidsoplossingen

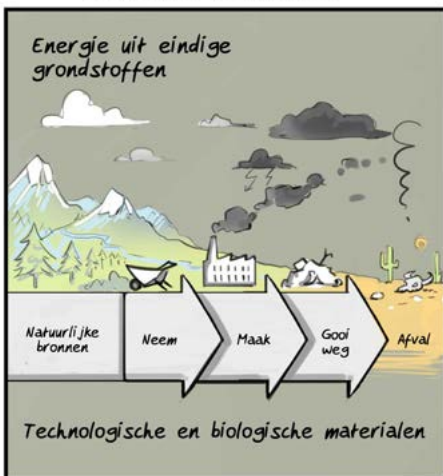
De komende twee jaar

Sterkere inzet is gewenst op netwerksturing en in relatie daarmee de vraag wat onze provinciale inzet op leefbaarheid is. Leefbaarheid gaat over veel schakels die samen een ketting vormen. Het is bij uitstek een onderwerp waar veel partijen bij betrokken zijn, maar waar niemand de totaaloplossing heeft. Daarom is het noodzaak om verbindingen te blijven leggen tussen alle (nieuwe) partijen die met leefbaarheid in de provincie bezig zijn. Er is daarom een bescheiden netwerk nodig, bestaande uit overheden en andere partners, die samen de vinger aan de pols houden en kijken of actie en initiatief nodig zijn. Momenteel zijn we, op bestuurlijk niveau, volop bezig om dit netwerk (werknaam 'Navigatieteam Aantrekkelijk Zeeland') concreet vorm te geven.

Het roer gaat niet drastisch om, maar we gaan, het liefst nog in 2017, mede op basis van de inzet van het 'navigatieteam' wel scherper kijken of we nog de juiste focus aanbrenge(n) (wat is het gezamenlijke beeld en ambitieniveau?):

- kwaliteit van wonen en de woonomgeving
- kwaliteit van voorzieningen en goede bereikbaarheid ervan
- de zelfstandige Zeeuw: redzaam en actief in netwerken

Lineaire economie

Circulaire economie

Circulaire economie en energietransitie

Als openbaar bestuur voelen we de urgentie om in te zetten op klimaat, energie en grondstoffen. Reden voor ons om één van onze maatschappelijke opgaven daarop te richten. Er zijn drie belangrijke redenen om in te zetten op circulaire economie en energietransitie:

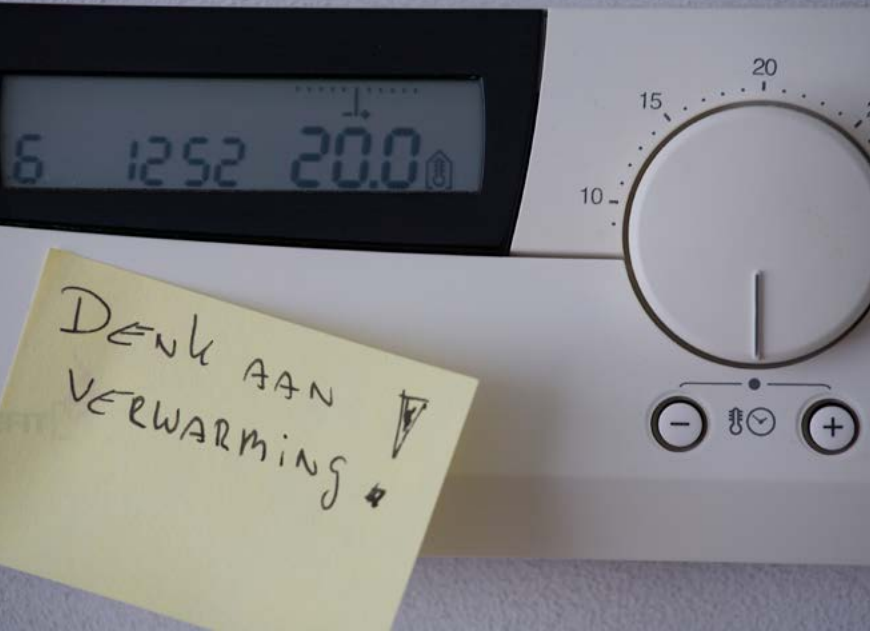
- klimaatverandering
- afhankelijkheid van Rusland en het Midden Oosten
- schaars worden van de fossiele brandstoffen en grondstoffen

Maar wat kunnen we als Provincie doen? De Provincie bepaalt namelijk niet wat er gebeurt. Het netwerk dat het bepaalt is veel groter en omvat bedrijven, woningcorporaties, onderwijsinstellingen anderen overheden en natuurlijk ook de particulieren die hun woning willen verwarmen. Via een programmatische aanpak, die zich aanpast aan de wereld om ons heen, willen we resultaten bereiken. Samenwerken op dossiers met daarin energie en onze middelen goed afstemmen met andere partijen om zo meerwaarde te halen uit onze middelen. Als Provincie willen we verder met de kansrijke en nuttige samenwerkingsverbanden die we al hebben, zoals de Smart Delta Resources met de Zeeuwse industrie, het Zeeuwse energieakkoord met de gemeenten en de stichting Biobased Delta met de omliggende regio's. Later dit jaar willen we een brede maatschappelijke dialoog starten, die volgend jaar leidt tot een gezamenlijke Zeeuwse Agenda. We roepen iedereen op om mee te doen.

Discussie Circulaire economie en energietransitie

Tijdens de discussie kwam naar voren dat het noodzakelijk is dat er ruimte ontstaat om ideeën te ontwikkelen. Ruimte om duurzame energie opwekking te stimuleren en de regels daarvoor te verruimen. Een ander idee dat tijdens de discussie werd geopperd, is om meer ruimte te geven aan de regionale innovatieve projecten of grote projecten die de energietransitie helpen. Dat zou kunnen door het sluiten van regionale Green Deals voor innovatieve projecten of grote projecten die de energietransitie helpen. Zoals de landelijke Green Deals waarbij geld beschikbaar komt en waarbij vooral ook overheden toezeggen en waarbij voor specifieke projecten de wet- en regelgeving aan te passen als dat noodzakelijk blijkt. Denk bijvoorbeeld aan de Crisis- en herstelwet.

Andere onderwerpen die aan de orde kwamen

De Provincie moet volgend jaar een nieuwe Omgevingsvisie vaststellen. Op dit moment bevat ons ruimtelijk beleid nogal wat belemmeringen voor de opwekking van duurzame energie, denk aan zonneparken en windmolens die niet overal mogen staan.

De stakeholders hebben GS geadviseerd om deze belemmeringen in de nieuwe Omgevingsvisie weg te halen of te verminderen.

De komende twee jaar

- sterke inzet op energietransitie
- brede maatschappelijke energiedialoog
- uitwerken ideeën regionale green deals
- ruimer beleid in Omgevingsvisie voor duurzame energieopwekking

WELKOM in Zeeland

Gemeente

Schouwen-Duiveland

ZEEELAND
LAND

Samenvatting van de opgehaalde tips

Tijdens de sessies over de vier maatschappelijke opgaven zijn verschillende tips opgehaald: sommigen direct gekoppeld aan een opgave anderen meer algemeen van aard. Hieronder alle opgehaalde tips op een rijtje. Over een aantal tips willen we opnieuw met de stakeholders in gesprek, andere nemen we mee in ons beleid of in de uitwerking van de vier maatschappelijke opgaven.

De gegeven 22 tips:

- Overheden zoek elkaar nog meer op
- Initiatief gevraagd
- Maak je werk en de Zeeuwse kwaliteit zichtbaar
- Geef in de Omgevingsvisie ruimte voor duurzame initiatieven
- Maak niet-Zeeuwen enthousiast over onze provincie
- Maak gebruik van de kennis van Zeeuwse inwoners
- Betrek burgers bij de vorming van je plannen
- Heb aandacht voor het zorgvuldig inrichten van het toerisme versus de leefbaarheid
- Gebruik de zwakke schakels van de randstad om Zeeland te promoten
- Heb oog voor het belang van de lokale identiteit
- Probeer de *high profile* evenementen te gebruiken om het beeld van Zeeland bij de hoger opgeleide mensen te verbeteren
- Maak gebruik van digitale platformen om Zeeland te promoten
- Leer Zeeuwen zich als gastheer op te stellen
- Ontwikkel regionale Green Deals
- Gebruik je kracht als Provincie zodat je als vliegwiel kunt fungeren
- Raak je Calimero complex kwijt
- Stimuleer ontwikkelingen bij kleine bedrijven
- Geef in de Omgevingsvisie ruimte voor duurzame energie initiatieven
- Spreek één taal/ maak één integraal verhaal
- Stel een gemeenschappelijke road map (waar willen we met elkaar naar toe en hoe gaan we dat regelen) vast
- Probeer meer geld te verdienen aan dagjesmensen
- Denk aan de toekomst van de badplaatsen.

Dit zijn onze gesprekpartners

- ▶ Wethouders Maak Verschil
- ▶ ZB / Scoop
- ▶ Rothuizen
- ▶ Staatsbosbeheer
- ▶ SAMAN - groep
- ▶ Smart Delta Recourses
- ▶ Zeeland Refinery
- ▶ Zeeland Seaports
- ▶ Zeeuwse Milieufederatie
- ▶ Switch
- ▶ SportZeeland
- ▶ Zeeuwse Connectie
- ▶ VVV Zeeland
- ▶ CAS
- ▶ Filmcommissarar
- ▶ RoAd
- ▶ Zeeuwse Milieufederatie
- ▶ Terra Maris
- ▶ GGD Zeeland / Vitale Revolutie
- ▶ Economische Impuls Zeeland

Hoe verder?

In een korte evaluatie van de gesprekken is gebleken dat onze gesprekspartners de opening voor een gezamenlijk gesprek zeer gewaardeerd hebben. Algemeen was het beeld dat dergelijke open gesprekken over de manier waarop wij ons werk doen zeer gewaardeerd worden en voor herhaling vatbaar zijn.

Een tweede conclusie die wij trekken is dat we op de goede weg zijn met het opgavegerichte werken, het samen met partners zoeken naar concrete oplossingen voor problemen die we samen constateren. Tegelijkertijd beseffen we dat dat we nog steeds aan het leren zijn. We zullen daarom ons voordeel doen met de aanbevelingen die in de gesprekken zijn opgehaald en doorgaan met de transitie naar steeds meer werken vanuit maatschappelijke opgaven.

Tegelijkertijd hebben wij gemerkt dat de naamgeving van de maatschappelijke opgaven te weinig herkenning oproept bij onze partners (bijvoorbeeld bij de opgave 'Beleef Zeeland', die onder meer over de uitvoering van de Kustvisie gaat) en dat we er goed aan doen ons daarop te bezinnen. Daarnaast zijn de opgaven soms ook te abstract of te veelomvattend ('Aantrekkelijk Zeeland') geduid, zodat te weinig duidelijk wordt welke resultaten we nu daadwerkelijk willen bereiken. We zullen ons bezinnen op de vraag hoe we onze opgaven en prioriteiten daarbinnen zowel in naamgeving als in invulling beter kunnen laten aansluiten op de verwachtingen van onze partners en daar in de begroting 2018 op terug komen.

Bijlage:

Stand van zaken met betrekking tot de acties uit het collegeprogramma
Tabel is eerder opgenomen in de zomernota 2017

Actie	Wanneer	Doelstelling	Actie ondernomen?	toelichting/stand van zaken/planning	vervolgacties
BESTUUR					
1. Dialoog over bestuursstijl	Start eind 2015, afronden in 2016. Implementatie in 2017-2019	Duidelijkheid over taak provincie, optimale samenwerking GS/PS	uitgevoerd	in december 2016 is het statenvoorstel werkwijze PS vastgesteld, waarin PS heeft besloten tot het instellen van een werkgroep dual functioneren en halfjaarlijks overleg tussen presidium en GS.	werkgroep dual samenwerken
2. Overleg voeren over invulling van het dualisme	2015 – 2019	Goed samenspel tussen volksvertegenwoordiging, bestuur en provinciale organisatie mogelijk maken.	uitgevoerd	idem.	werkgroep dual samenwerken
3. Competentieontwikkeling op Samenwerken in netwerken	2015 - 2019	Organisatie ontwikkelen voor de toekomst	ja	er zijn bij de voorjaarsnota 2016 opgaven benoemd die volgens de principes van opgavegericht werken worden opgepakt. Daar zijn kwartiermakers voor aangewezen, die nu de aanpak verder voorbereiden. Inmiddels zijn er externe verkenner aangewezen die de stakeholders bevragen	doorgaan met competentieontwikkeling
4. Evalueren reorganisatie	Plan van Aanpak in 2015 gereed. Implementatie 2016-2019	Verbeteringen in provinciale organisatie zijn ingevoerd	uitgevoerd	vervolg loopt mee in organisatieontwikkeling	doorgaan met organisatieontwikkeling, met name competenties voor opgavegericht werken
5. Verbeteren risicobeheersing en –management op grote projecten	Vanaf 2015 verder uitbouwen en implementeren	De risico's bij grote projecten zijn in beeld en worden beter beheerst	ja	loopt mee in verbetering projectsturing; opgenomen in nieuw handboek grote projecten	houdt permanent aandacht
6. Intensiveren samenwerking binnen en buiten Zeeland	2015-2019	Er is meer efficiency in taakuitvoering door daar waar mogelijk samen te werken	ja	er zijn onderzoeken gestart naar de mogelijkheden van samenwerking in het kader van wegbeheer en ingenieursdiensten met gemeenten en het waterschap	In deze collegeperiode gezamenlijke huisvesting wegenbeheer en ingenieursdiensten bij Waterschap realiseren, inhoud en vorm evalueren
7. Reserveren budget voor initiatieven PS	Met ingang van 2016	Initiatieven van PS, bijvoorbeeld t.b.v. controlerende taak, zijn gefaciliteerd	uitgevoerd	verwerkt in begroting	in te vullen door PS

8. Externe spiegeling t.b.v. een Zeeuws brede samenwerking en belangenbehartiging.	Afronden in 2016	Er is gezamenlijke slagkracht en er klinkt één Zeeuws geluid richting Den Haag en Brussel.	ja	Zeeland is aangewezen als proeftuin in het kader van de studie "Maak verschil". Deze proeftuin gaat over het vergroten van de bestuurlijke slagkracht. Spiegeling wordt zoveel mogelijk in dat proces geïntegreerd.	Naast vervolg/verdieping op "Maak verschil" en continueren Tafel van 15 ook spiegeling in gang zetten.
9. Verder verzakelijke relatie met gelieerde- en gesubsidieerde instellingen	2015-2019	De relatie met instellingen staat op gepaste afstand en is gebaseerd op prestatieafspraken	ja	evaluatie ZB en groene instellingen verwacht voorjaar 2017	onderzoeken hoe via prestatieafspraken nog meer op provinciale doelen gestuurd kan worden.
10. Actualiseren subsidieverordening i.r.t. eigen inkomsten gelieerde en gesubsidieerde instellingen	Start in 2015, afronden in 2016, uitvoeren per 2017	Instellingen zijn in staat om eigen inkomsten uit de markt te genereren en vergroten op deze manier hun zelfstandigheid	ja	In 2015 is al geconstateerd dat de verordening voldoende ruimte biedt; verdere uitwerking samen met de betreffende organisaties opgepakt.	breder evaluatie voor alle langlopende subsidies in gang zetten om nog meer op provinciale doelen te sturen.
11. Digitale publicaties zoveel als mogelijk invoeren	2016-2019	Er zijn kosten bespaard op gedrukte media	uitgevoerd	Verordening op digitaal publiceren vastgesteld PS sept 2015. Vanaf 1 april digitale publicatie tenzij publicatie in print wettelijk verplicht.	
12. Digitaliseren van werkprocessen en archivering	Start in 2016, afronden 2018	Werkprocessen en archivering voldoen aan de normen van e-dienstverlening en Archiefwet	ja	digitaliseren processen is gestart; papieren archieven worden momenteel bewerkt.	
13. Versterken bestuurs- en communicatieondersteuning gedeputeerden,			uitgevoerd	evaluatie is positief; situatie blijft gehandhaafd	
14. nagaan of integrale budgetten kunnen worden gevormd			uitgevoerd	In begroting 2017 zijn voorbereidingen getroffen voor integrale budgetten investeringsagenda en opgaven	Verdere ontschotting budgetten binnen opgaven
CULTUUR EN SAMENLEVING					
15. Herformulering cultuurbeleid	2016	Cultuurnota	uitgevoerd	Cultuurnota 2017-2020 vastgesteld in juni 2016	
16. Onderhandelen met Zeeuws archief over voorwaarden voor beheer oude archieven	Vanaf 2015 met het oog op invoering per 2017	Archieven worden goed en efficiënt beheerd.	ja	Onderhandelingen lopen; nieuwe DVO in voorbereiding	beperkte financiële consequenties via voorjaarsnota
17. Bezien hoe bijgedragen kan worden aan het herbestemmen van beeldbepalende rijksmonumenten	Uitgangspunten provinciale inzet bepalen in 2016, invoeren per 2017	Het provinciaal bestuur heeft samen met andere stakeholders nieuwe gebruiksfuncties voor leegstaande gebouwen gefaciliteerd.	nog niet gestart	Beleid functiewijziging is geformuleerd in nota Cultuurbeleid. Onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden tussen overheden is afgerond. De uitvoering van is nog niet gestart. Staat gepland voor 2017	Zo nodig zelf als provincie investarisatie starten en regie oppakken
18. Voortzetten inzet op demografische ontwikkeling en leefbaarheid (programma nieuwe wegen)	2015-2019	Demografische veranderingen zijn in goede banen geleid en de leefbaarheid is kwalitatief op peil gehouden	ja	Materie is ondergebracht in de opgave "Aantrekkelijk Zeeland: Leefbaarheid". Er is afstemming/samenwerking met de andere krimpprovincies (KS), wat onder meer heeft geleid tot het traject "Nederland in Balans."	Voortgang opgave verdient aandacht

19. Stimuleren evenementen, kernsporten, buitenrecreatie en Zeelandpromotie, gezonde regio	2015-2019	Er zijn concrete bijdragen door het provinciaal bestuur geleverd aan een aantrekkelijk vestigings-, woon- en verblijfsklimaat en de promotie ervan	ja	acties zijn opgenomen in Economische Agenda, en in de voorbeeldopgaven voor opgavegericht werken. Jaarlijks worden ongeveer 25 sportevenementen gesubsidieerd	
MILIEU					
20. Bepleiten gelijke toepassing milieuregeling	2015 – 2019	Een gelijk speelveld binnen Europa en daarop aangepaste regelgeving in Nederland	uitgevoerd	opgenomen in herziening Integraal omgevingsplan (2016), waar RUD aan gebonden is.	
21. Verbeteren taakuitvoering RUD	2015 – 2019	De RUD voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria	uitgevoerd	provincie en gemeenten hebben in 2016 bindende verordeningen vastgesteld waarin kwaliteit op vergunning-, toezichts- en handhavingsgebied wordt vastgelegd. Vastgesteld door PS in november 2016	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING					
22. Actualiseren omgevingsbeleid	In 2015 bij actualisering	Bieden van maatwerk en kaders voor actuele ontwikkelingen	uitgevoerd	herziening omgevingsbeleid vastgesteld 11-3-2016 in PS	
	In 2018 bij nieuw Omgevingsplan			opstellen omgevingsvisie en invoeren omgevingswet is gestart	vaststellen omgevingsvisie uiterlijk eind 2018
23. Regionale programmering bedrijventerreinen	2015 - 2019	Verbetering behoefteplanning	ja	Het actualiseren van een bedrijventerreinen-programma voor de regio's Walcheren en Bevelanden vordert, maar is nog niet afgerond. Tholen en Zeeuws-Vlaanderen beschikken nu over een bekrachtigd actueel bedrijventerreinenprogramma. Het programma van Schouwen-Duiveland is voltooid en kan naar verwachting begin 2017 worden bekrachtigd.	voortgang bewaken; zo nodig bijsturen op Walcheren
24. Herstructureren en saneren van bedrijventerreinen	herstructureringsfonds invoeren in 2017	Sanering en vestiging van nieuwe bedrijven is door een herstructureringsfonds gestimuleerd	ja	In 2016 zijn zeven subsidieaanvragen voor herstructureringsprojecten ontvangen, waarvan er drie zijn gehonoreerd.	In 2017 start een tweede ronde.
25. Uitgangspunten vastleggen voor inzet kavelruilbureau en grondbank	Vastgoednota gereed in 2016, vervolgens uitvoering	Door inzet grondinstrumentarium is bijgedragen aan ontwikkelopgaven.	ja	Op 30 september 2016 is Nota Grondbeleid door PS vastgesteld. Kavelruilbureau en grondbank maken hier onderdeel vanuit.	
26. Provinciale impuls wonen continueren en evalueren	2015-2019	De Zeeuwse woningvoorraad is verbeterd.	ja	PIW heeft geleid tot investering in bouwsector; 4e ronde PIW is in gang gezet: is inmiddels onderdeel van de opgave Aantrekkelijk Zeeland: Leefbaarheid	
27. Nieuwe visie opstellen voor de ontwikkeling van de kuststrook			ja	Kustvisie is op dit moment in voorbereiding, als onderdeel van de opgave Beleef Zeeland. De conceptkustvisie is op 10 februari in de Staten besproken. In juni wordt de definitieve kustvisie verwacht	
28. Inzet op verduurzaming, innovatie, vitalisering en structuurversterking platteland, vooral voor landbouw gerelateerde ontwikkelingen	2015 - 2019		ja	Ingezet op samenwerking binnen de verschillende afdelingen, 2018-2019 mogelijk een programma platteland	
29. In woningbehoefte voorzien voor medewerkers marinierskazerne			ja	is onderdeel woningbouwprogramming; werkzaamheden worden uitgevoerd in overleg met gemeenten. Tzt zal er een digitale brochure worden gemaakt met informatie over de Zeeuwse woningmarkt	
WATER					

30. Uitvoeren Nationaal Deltaprogramma	Gehele bestuursperiode	Er is een veilige en vitale Delta	ja	ontwikkelingen Grevelingen, Volkerak-Zoommeer en Alternatieve Zoetwatermaatregelen lopen; Uitvoering volgt zodra de bekostiging dekkend is. waterveiligheidsmaatregelen lopen volgens schema (HWBP, MIRT-onderzoek integrale Veiligheid Oosterschelde, onderzoek Agenda voor de Toekomst Westerschelde VNSC Meekoppelkans dijkversterking/projectontwikkeling St Annaland is benut kustsuppleties lopen volgens schema en zandsuppletie Brouwersdam is voorbeeld van suppletie voor ruimtelijk-economisch doel Ruimtelijke adaptatie: regio-overleg (gemeenten, provincie, veiligheidsregio, RWS en Waterschap) en plan van aanpak voor knelpunten en adaptatiemaatregelen voor overstroming, wateroverlast, droogte en hitte en crisisbeheersing is gestart. De klimaattest Noord-Beveland is uitgevoerd	doorgaan met uitvoering plannen; aandacht voor communicatie naar gemeenten; waar mogelijk ook andere kostendragers vinden (bedrijfsleven)
31. Opstellen visie voor de Oosterschelde	Start in 2016, afronden in 2017	In de visie voor de Oosterschelde zijn belangen op gebied van natuur, recreatie, visserij en veiligheid afgewogen.	ja	Er is inmiddels een nieuwe "governance" voor Oosterscheldebekken; deze is afgerond in 2016; Er wordt momenteel, samen met de partners, een Oosterschelde visie opgesteld.	Visie agenderen bij PS
32. Opstellen uitgangspunten voor visie op de Westerschelde	Start in 2015, afronden in 2016	De Zeeuwse uitgangspunten voor de visie voor de Westerschelde (belangen van toegankelijkheid, morfologie, veiligheid en economie) zijn ingebracht in de visie van Rijkswaterstaat.	ja	naar aanleiding van bespreking in GS is besloten actief mee te werken aan een gedragen langetermijnperspectief op de natuur van het Schelde-estuarium dat onder de vlag van de VNSC wordt opgesteld.	integrale visie agenderen in PS
33. Tenminste vier proeftuinprojecten opstarten	In 2016 tenminste vier proeftuinprojecten opstarten	Zeeland is proeftuin op het gebied van water, en bouwt zo verder aan profiel en expertise	ja	strategische visie waterbeheer wordt samen met Waterschap opgepakt: oplevering medio 2017. regionale proeftuin zoet water irt Deltaprogramma loopt; momenteel 4 deelprojecten in uitvoering en 2 in initiatiefase.	
34. Per dijkkring vastleggen van optimaal stelsel aan regionale waterkeringen inclusief normering	Aan het eind van de collegeperiode zijn alle regionale waterkeringen genormeerd en vastgelegd	Op basis van het nieuwe stelsel en normering worden met waterschap afspraken gemaakt over toetsing, beheer/onderhoud en eventuele versterking.	ja	Project is in gang gezet, inhoudelijk werk dijkring Noord-Beveland afgerond. Proces NRW wordt op basis van ervaringen opgedaan in Noord-Beveland herijkt, aanpak versnelling wordt in maart 2017 voorgelegd aan bestuurders.	Versnelling nodig voor tijdige afronding
NATUUR EN LANDSCHAP					
35. Opstellen Natuurvisie	2016	In de Natuurvisie is evenwicht in de belangen van natuur, landschap en economie en is aandacht voor de belevingswaarde van natuur.	ja	natuurvisie is definitief vastgesteld in 2016	doelstellingen nog definitief naa PS

36. Beheer van natuur	2015-2019	Bestaande natuurgebieden worden effectief en efficiënt beheerd	ja	per 1-1-2017 lump sum overeenkomst met staatsbosbeheer, het Zeeuws Landschap en Natuurmonumenten zijn herzien. Voor particulier natuurbeheer hebben zich twee collectieven aangemeld aangemeld Inie van Bosgroepen en het Natuur Collectief Zeeland.	betere samenwerking zo nodig financieel afdwingen
37. In kaart brengen activiteiten natuurorganisaties o.g.v. educatie, voorlichting, informatie en promotie gericht.	2016, vervolgens implementeren	Overlap in taakstellingen is verdwenen en er is meer synergie tussen de instellingen.	ja	Door de verschillende partijen wordt gewerkt aan een gezamenlijk programma. In de verschillende subsidiebeschikkingen is een voorbehoud opgenomen mocht dit niet leiden tot een gezamenlijk programma. Implementatie vanaf 2017	betere samenwerking zo nodig financieel afdwingen
38. Evalueren wildschaderegeling	2016, vervolgens implementeren	Er is bezien of administratie- en taxatiekosten kunnen worden vermindert	uitgevoerd	is vertaald in begroting 2017	
39. Binnen Natuurherstel Westerschelde Realiseren natuurpark Groot-Saefinghe	2018	De vitalisering van dit gebied is vergroot.	gestart	Het Interreg-project is gestart op 7 juli 2016. De komende jaren wordt er, naast diverse biodiversiteitsactiviteiten, samen met de partners, ondernemers en bewoners uit de grensregio een grensparkconcept ontwikkeld met een bijpassende samenwerkingsentiteit.	
40. Agrarisch natuurbeheer: hogere natuurkwaliteit tegen lagere kosten			ja	per 1 januari 2016 is het Collectief Poldernatuur ingesteld, daarmee worden afspraken gemaakt voor verdere slag in effectiviteit in 2017.	
41. Ecologisch bermbeheer zo mogelijk opnieuw invoeren tegen lagere kosten			ja	overwegingen en kosten van de verschillende varianten zijn ingebracht in voorjaarsconferentie 2016	
42. Finetuning PAS			afgerond	eerste herziening PAS vastgesteld december 2015. tweede herziening PAS beoogde vaststelling op 1 maart 2017, voorwaardelijke instemming vastgesteld op 31 januari 2017. (gewijzigde) beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte segment 2 PAS vastgesteld 6 februari 2017. beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte ontwikkelingsgebieden Zeeland vastgesteld 14 februari 2017.	
ECONOMIE					
43. Faciliteren van initiatieven op gebied van havens en industrie, landbouw en visserij, en vrijetijdseconomie	2015-2019	Een diverse, gezonde en duurzame Zeeuwse economie	ja	acties zijn opgenomen in de Economische Agenda	
44. Faciliteren realiseren biomassa-centrale			niet meer aan de orde	De kolencentrale is in 2015 gesloten. Ombouw naar biomassa-centrale is daarmee niet meer aan de orde.	
45. Inzet op alternatieve energieopwekking			ja	acties rondom stimuleren energie uit water, wind op zee en land, energiebesparing in de gebouwde omgeving zonne-energie en smart delta resources zijn opgenomen in de economische agenda en zijn onderdeel van het MO energietransitie. Opvolging ook in kader "Zeeland in stroomversnelling".	

46. Participeren in Stuurgroep Campus Zeeland en formuleren voorstellen realisatie	2015-2019	Een toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur die geënt is op opleidingen waar Zeeland onderscheidend in is.	ja	Beta-college prominent onderdeel van "Zeeland in stroomversnelling". Permanent overleg, in kader Balkenende en met ministerie OC&W over mogelijkheden binnen de breedte van Campus Zeeland!	Blijven inspelen op mogelijkheden als die zich voordoen; regelmatige terugkoppeling voortgang naar PS
47. Betrokkenheid Provincie op gezondheidszorg als belang vestigingsklimaat			ja	"Gezonde regio" wordt opgepakt als opgave in het opgavegericht werken; krijgt ook opvolging in kader "Zeeland in stroomversnelling" en in de uitwerking van de commissie Toekomstige Zorg.	
48. Vraag en aanbod op gebied van digitalisering bij elkaar brengen	Plan van aanpak gereed in 2017	De digitale bereikbaarheid van het buitengebied is vergroot.	ja	Subsidieregeling voor breedband in het buitengebied is vastgesteld.	coördinatie alle lopende initiatieven oppakken
49. Actieve marketing en promotie, onder meer m.b.v. evenementen	2015-2019	Een aantrekkelijk (beeld van) Zeeland waar mensen willen wonen, werken, investeren, (bestuurlijk) zaken mee doen, studeren, recreëren en verblijven.	ja	wordt opgepakt in de opgave "Zichtbaar Zeeland".	
50. Inzet revolverende fondsen	2015-2019	Een deel van de fondsen voor het bedrijfsleven is revolverend.	ja	Bij Investeringsfonds Zeeland (dochter van Impuls) fungeren verschillende revolverende fondsen: Innogo, ZPF en ZIF voor het Zeeuwse bedrijfsleven.	
51. Opstellen stimuleringsregeling voor MKB	Openstellen in 2016	Innovatie in het MKB is vergroot.	ja	loopt via OP-zuid en subsidieregeling MKB-innovatiestimulering topsectoren Zuid-Nederland	
52. Participeren in platform arbeidsmarktbeleid	2015-2019	Er is meer evenwicht op de arbeidsmarkt en acute vraagstukken worden gezamenlijk opgelost.	uitgevoerd	Provincie participeert in het platform	
53. Opstellen visie op detailhandel	Opleveren in 2016	Toekomstbestendige detailhandel in Zeeland, waarbij afstemming is tussen stedelijk gebied en platteland.	nog niet gestart	gaat mede opgepakt worden in de opgave "Aantrekkelijk Zeeland: leefbaarheid"	
54. Instellen van een economisch stimuleringsfonds	Vanaf 2017	Economische kansen, bedrijfsvestiging en innovatie in met name MKB zijn financieel gesteund.	ja	fonds wordt vanaf 2017 operationeel	
55. Activiteiten formuleren aan de hand van het rapport "Slimme kracht van Zeeland" (Kenniseconomie)	2015-2019	De Zeeuwse kenniseconomie is versterkt, ook de rol van de Kenniswerf daarin.	ja	is opgepakt in het kader van Campus Zeeland! (aktie 46)	

MOBILITEIT

56. Starten planvorming en/of verder uitwerken reconstructie van de N290 (Terneuzen-Terhole), van de Zanddijk (N673 Yerseke-Kruiningen) en aanpak knelpunten op de N256 tussen Goes en Zierikzee en de N59 richting Zuid-Holland.	2016- 2019	Tenminste is de planvorming voor deze tracés afgerond.	ja	N256: verbeteren knelpunten Midden Zeeland route (in ieder geval: aankoop cafetaria 2016, amoveren parkeerterrein Zandkreekdam 2017, plan elimineren wachttijden ladbouw en fietsverkeer bij zandkreeksluis, uitvoering 2018, linksaf en rechtsafstrook Zandkreeksluis uitvoering 2019, capaciteitsverbetering verkeerslichten kruispunt Wilhelmadorp 2019) N673: eerste fase tracé is uitgewerkt; overleg over financiering in voorjaarsnota 2017 N290: eerste fase uitgewerkt, 2017 overleg collega-overheden, in 2018 in uitvoering	
57. Aanbrengen focus in het verkeersveiligheidsbeleid	Nieuwe werkwijze invoeren in 2017	Middelen zijn efficiënter ingezet.	ja	overlegstructuur is gewijzigd: er is een bestuurlijke kopgroep ingesteld en aan het werk gegaan.	
58. Samenwerken met andere wegbeheerders waar mogelijk	Rapportage opleveren in 2016, vervolgens implementatie	Er is meer efficiëntie in het beheer van Zeeuwse wegen	ja	Samenwerking in IPO-verband rond assetmanagement, contractenvormen, het vervangingsvraagstuk kunstwerken, project klimaatadaptatie, duurzaamheid en innovatie in de grond- weg- en waterbouw. Samenwerking in landelijke samenwerkingsverbanden zoals Nationale Bewegwijzeringsdienst en de Nationale Databank Wegverkeer. Samenwerking in Zeeland: gladheidsbestrijding, onderhoud openbare verlichting, uniforme afspraken bij wegenoverdracht, gezamenlijke inventarisatie buitenlokaties, uitwisseling materieelmenen. Onderzoek naar gezamenlijk meldpunt (front- en backoffice). Onderzoek naar verdere samenwerking met verschillende partners rondom bijvoorbeeld ingenieursdiensten, geo-informatie, onderhoud verkeerslichten, bediening nautische objecten etc.	
59. Invoeren assetmanagement voor beheer en onderhoud infrastructuur	Invoeren in 2016	Een doelmatige onderhoudsplanning en efficiënt beheer van de provinciale infrastructuur dat voldoet aan de veiligheidsnormen	ja	In 2016 is een integraal beheersysteem geïmplementeerd en vanaf juli 2016 gevuld. Kunstwerken nat, droog en vr's zijn nu opgenomen; overige onderdelen volgen in de loop van 2017-2018. Implementatie wat verdrag door samenvoeging afdelingen P&R en Beheer, en voorbereiding samenwerking met Waterschap.	
60. Evalueren de inzet van verkeersmanagement bij calamiteiten	Evaluatie afronden medio 2016	De gevolgen van calamiteiten op het Zeeuwse hoofdwegenet voor weggebruikers tot een aanvaardbaar minimum beperken	ja	1e verkenning uitbreiding samenwerkingsmogelijkheden afgerond. De evaluatie met RWS WST, Waterschap VRZ en Politie is opgestart. Afronding voorzien per 1-4-2017	
61. Evalueren OV-concessie en oplossingen voor knelpunten bezien	2015 e.v.	Een doelmatig openbaar vervoer dat aansluit bij de vraag	ja	evaluatie busconcessie en haltetaxi is afgerond. PS is in februari per brief geïnformeerd over de uitkomsten. Conclusie is dat de doelstellingen uit het provinciaal beleid zijn gerealiseerd. Op hoofdlijnen is een goede balans gevonden tussen het reguliere busnetwerk en de oproepafhankelijke haltetaxi. Gedane aanbevelingen worden meegenomen bij de voorbereiding van de dienstregeling 2018.	

62. Zoeken naar structurele oplossing voor fiets-voetveer Vlissingen-Breskens in private sfeer	2018	Een doelmatige exploitatie van het fiets-voetveer	ja	De toekomstverkenning is op 4-11-2016 door PS vastgesteld. Het vervolg wordt uitgewerkt in een businesscase	
63. Inzet op snelle (goederen) treinverbinding met randstad en Vlaanderen	Plan van aanpak gereed in 2016	Goede en snelle ontsluiting van Zeeland over het spoor	ja	reizigersvervoer: vanaf december 2017 gaan in de spits aanvullende intercity's rijden. Goederenvervoer: capaciteitsanalyse spoorlijn Kanaalzone is in uitvoering. Europese subsidie is door Zeeland Seaports aangevraagd, de provincie heeft daarin een bijdrage toegezegd.	
64. Onderzoeken interlokale treinverbinding	2016-2017	Verbeterde treinverbinding Vlissingen-Bergen-op-Zoom	afgerond	vanaf december 2017 gaan in de spits aanvullende intercity's rijden.	
65. Verbeteren toegankelijkheid zeehavens	Plan van aanpak gereed in 2016, daarna uitvoering	Goed ontsloten zeehavens die bijdragen aan de Economie van Zeeland	ja	voorkeursoplossing voor de Wielingen is gekozen; aan Rijksfinanciering wordt gewerkt. Naar verwachting uitvoering in 2017.	
66. Zo mogelijk landbouwroutes realiseren			ja	Landbouwroute Hulst recent gerealiseerd; landbouwroute Poortvliet voorzien in 2018	
FINANCIËEL BELEID					
67. Zero-based begroting 2017 opstellen			uitgevoerd	Uitkomsten van de actie zijn verwerkt in de Zero Based begroting voor 2017, die op 18 november 2016 is vastgesteld	
68. Evides op korte termijn onder de publieke aandeelhouders brengen			ja	Is gelet op ontwikkelingen niet meer aan de orde.	
69. Inzetten op toekomstgerichte oplossing DELTA NV			ja	De wettelijk verplichte splitsing zal moeten worden doorgezet.	
70. Nagaan mogelijkheden om grote uitgaven te activeren			uitgevoerd	Financiële wetgeving is gewijzigd; activeren van maatschappelijke investeringen wordt verplicht	
71. Splitsen algemene reserve			uitgevoerd	Is opgenomen in zomernota 2015.	
72. Reserve aanhouden van 25 mln, vanaf 2017 Weerstandsratio aanhouden van 1,5			uitgevoerd	is opgenomen in begroting 2017	
73. Verbeteren van het risicobeleid			ja	softwarepakket (Naris) is aangeschaft en wordt ingezet	heeft permanente aandacht
74. Nota verbonden partijen opstellen			uitgevoerd	beleidsnota verbonden partijen vastgesteld in juli 2016	

COLOFON

Deze uitgave is een uitgave van de Provincie Zeeland

Opmaak: Provincie Zeeland

Fotografie:

- Provincie Zeeland *DNA-Beeldbank op www.laatzeeland.nl*
- Mechteld Jansen (foto pag. 4)
- Mark Neelemans (foto pag. 22)
- Anda van Riet (foto pag. 17)
- Jord Stenvert (foto pag. 10, 21, 26)
- Eddy Westveer (foto pag. 20)

